TESTLAR TAHLILI

1-TEST

Oʻqituvchi oʻquvchilarga yangi mavzuni **ma’ruza tarzida** tushuntirib berdi. Dars davomida oʻqituvchi faol boʻlib, oʻquvchilarga qaratilgan nuqt soʻzladi. Bunda oʻqituvchi faoliyatida kuzatiladigan nutqning qanday shakli namoyon boʻldi?

A) polilog

B) dialog

C) monolog

D) triolog

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

1-TEST

O‘qituvchi o‘quvchilarga yangi mavzuni **ma’ruza tarzida** tushuntirib berdi. Dars davomida o‘qituvchi faol bo‘lib, o‘quvchilarga qaratilgan nuqt so‘zladi. Bunda o‘qituvchi faoliyatida kuzatiladigan nutqning qanday shakli namoyon bo‘ldi?

A) polilog

B) dialog

C) monolog

D) triolog

ASOS

Монолог - ўқитувчининг ўзига ёки ўқувчиларга қаратилган нутқи (ички ва ташқи монолог)	**Диалог** – ўқитувчи ва ўқувчи ўртасида ташкил этиладиган суҳбат	**Полилог** - ўқитувчи ва бир нечта ўқувчи (ёки ўқувчилар жамоаси) ўртасидаги суҳбатни ифодаловчи нутқ

54-расм. Ўқитувчи нутқининг асосий шакллари

Ўқитувчи синфда оғзаки нутқнинг турли шаклларидан фойдаланади. Қуйи синфларда кўпроқ нутқнинг диалог ва полилог шакли самаралидир, чунки бу босқичда таълим асосан суҳбат усулига асосланади. Монологик нутқдан ўқитувчи ҳикоя, тасвир, таъриф, тавсиф характеридаги мавзуларни баён этишда фойдаланади. Бундай нутқ ижтимоий, гуманитар фанлар – фалсафа, сиёсатшунослик, педагогика, психология, социология, маданиятшунослик, "Миллий истиқлол ғояси", "Маънавият асослари", тарих, ҳуқуқ ҳамда адабиёт дарсларида қўлланилса, диалог шаклидаги нутқ она тили, чет тили, математика,

nazokati ham ko'zda tutiladi.

O'qituvchilarning pedagogik faoliyatidagi og'zaki nutqi monologik va dialogik shaklda bo'ladi. *Monologik nutqning keng tarqalgan shakllari hikoya, maktab ma'ruzasi, sharhlash kabilardir. Dialogik nutq turlari suhbat, savol - javob shaklida bo'ladi.*

2-TEST

Tanaffus vaqtida ikkita o‘quvchi tadbirda boshlovchi bo‘lish uchun o‘zaro tortishib qolishdi. Bu holatning ustiga kelib qolgan o‘qituvchi vaziyatni yumshatish uchun qanday yo‘l tutgani ma’qul?

A) har bir o‘quvchi alohida “muhim” rol berish

B) xulqi yomon bo‘lganligi uchun har ikkala o‘quvchini tadbirdan chetlatish

C) o‘quvchilar bilan she’riy musobaqa uyushtirish

D) birinchi o‘quvchining qobiliyati boshlovchilikka mos ekanini asoslab berish

2-TEST

Tanaffus vaqtida ikkita o‘quvchi tadbirda boshlovchi bo‘lish uchun o‘zaro tortishib qolishdi. Bu holatning ustiga kelib qolgan o‘qituvchi vaziyatni yumshatish uchun qanday yo‘l tutgani ma’qul?

A) har bir o‘quvchi alohida “muhim” rol berish

B) xulqi yomon bo‘lganligi uchun har ikkala o‘quvchini tadbirdan chetlatish

C) o‘quvchilar bilan she’riy musobaqa uyushtirish

D) birinchi o‘quvchining qobiliyati boshlovchilikka mos ekanini asoslab berish

ASOS

SHUNCHAKI MANTIQ

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

3-TEST

Moslikni toping.

1. Kreativlik	a) o‘qituvchining o‘quvchilar bilan to‘g‘ri muomala qila olishi va muloqot o‘rnatish qobiliyati
2. Kommunikativlik	b) kelib tushayotgan axborotni mulohaza qilib, baholab, kuzatuv va tajribalarga asoslanib qabul qilish qobiliyati
	c) yangi g‘oyalarni ishlab chiqarishga moyillik, nostandart fikrlash va boy tasavvurga ega bo‘lish qobiliyati

A) 1-a, 2-b
B) 1-c, 2-b
C) 1-b, 2-c
D) 1-c, 2-a

3-TEST

Moslikni toping.

1. Kreativlik	a) o‘qituvchining o‘quvchilar bilan to‘g‘ri muomala qila olishi va muloqot o‘rnatish qobiliyati
2. Kommunikativlik	b) kelib tushayotgan axborotni mulohaza qilib, baholab, kuzatuv va tajribalarga asoslanib qabul qilish qobiliyati
	c) yangi g‘oyalarni ishlab chiqarishga moyillik, nostandart fikrlash va boy tasavvurga ega bo‘lish qobiliyati

A) 1-a, 2-b B) 1-c, 2-b C) 1-b, 2-c **D) 1-c, 2-a**

ASOS

Креативлик сифатлари қуйидагилар саналади (27-расм):

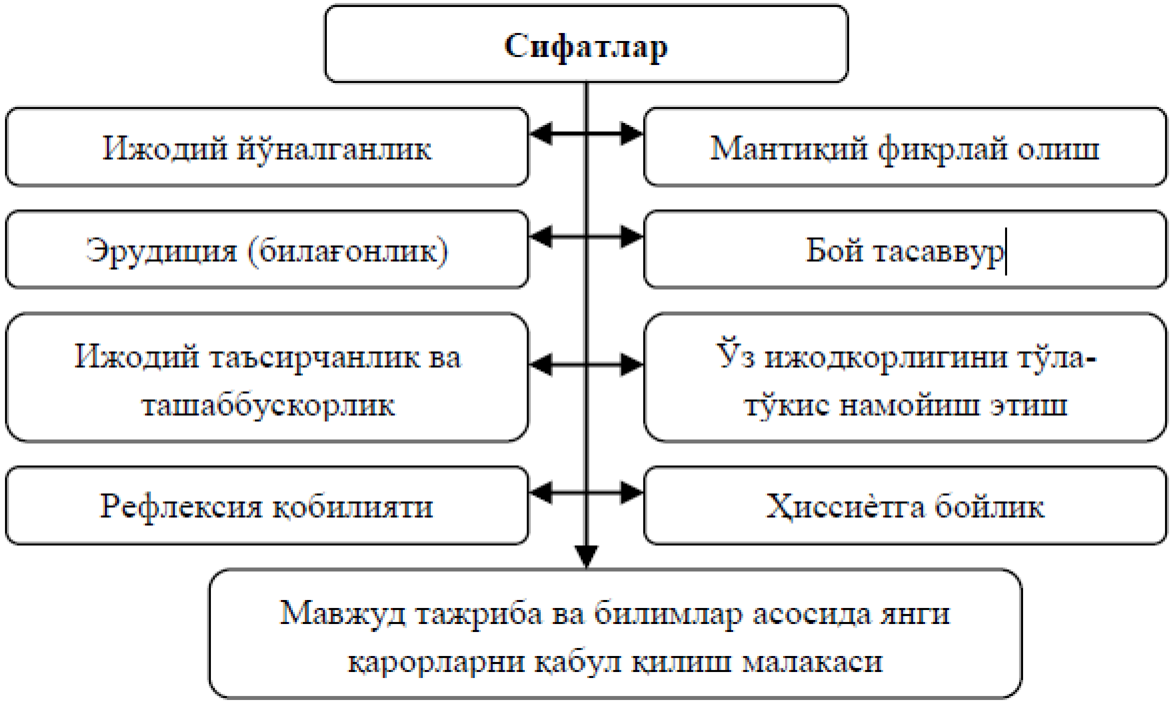

27-расм. Креативлик сифатлари

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

Коммуникатив қобилият – ўқитувчининг талабалар, ота-оналар, ҳамкасблар ва таълим муассасасининг раҳбарлари билан осон мулоқотга киришиш, улар билан муносабатни тўғри йўлга қўйишга ёрдам берадиган индивидуал хусусияти

Ўқитувчининг конструктив қобилиятга эгалиги қуйидагиларда намоён бўлади:

4-TEST

Pedagogning o‘z ustida ishlash bosqichlari to‘g‘ri ketma-ketligini aniqlang:

1. Ushbu qaror bo‘yicha samarali harakatlarni tashkil etish yo‘llarini izlash.

2. Yutuqlarni boyitish va kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan aniq qarorga kelish.

3. O‘z faoliyatini tahlil qilish asosida yutuq va kamchiliklarni aniqlash.

A) 1, 3, 2   B) 3, 2, 1   C) 2, 1, 3   D) 1, 2, 3

4-TEST

Pedagogning o‘z ustida ishlash bosqichlari to‘g‘ri ketma-ketligini aniqlang:

1. Ushbu qaror bo‘yicha samarali harakatlarni tashkil etish yo‘llarini izlash.

2. Yutuqlarni boyitish va kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan aniq qarorga kelish.

3. O‘z faoliyatini tahlil qilish asosida yutuq va kamchiliklarni aniqlash.

A) 1, 3, 2 **B) 3, 2, 1** C) 2, 1, 3 D) 1, 2, 3

ASOS

4-расм. Педагогнинг ўз устида ишлаш босқичлари

5-TEST

O‘qituvchining pedagogik jarayonda sog‘lom muhitni yarata olishi, o‘quvchilar va ta’lim jarayonining boshqa ishtirokchilari bilan ijobiy muloqotni tashkil etishi, turli ziddiyatlarni o‘z vaqtida anglay olishi va bartaraf etishi qaysi kasbiy kompetensiyada namoyon bo‘ladi?

A) ijtimoiy

B) maxsus

C) metodik

D) psixologik

5-TEST

O‘qituvchining pedagogik jarayonda **sog‘lom muhitni** yarata olishi, o‘quvchilar va ta’lim jarayonining boshqa ishtirokchilari bilan **ijobiy muloqotni** tashkil etishi, turli **ziddiyatlarni o‘z vaqtida anglay olishi va bartaraf etishi** qaysi kasbiy kompetensiyada namoyon bo‘ladi?

A) ijtimoiy

B) maxsus

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

C) metodik

D) psixologik

ASOS

а) **психологик компетентлик** – педагогик жараѐнда соғлом психологик муҳитни ярата олиш, талабалар ва таълим жараѐнининг бошқа иштирокчилари билан ижобий мулоқотни ташкил этиш, турли салбий психологик зиддиятларни ўз вақтида англай олиш ва бартараф эта олиш;

6-TEST

Bir o‘quvchining onasi o‘g‘lining xatti-harakatlarida o‘zgarish sezganligini, u qo‘pol muomalada bo‘lishini, onaga nisbatan hurmatsizlik qila boshlaganini aytib, sinf rahbaridan maslahat so‘radi. O‘qituvchi oiladagi muhit bilan tanishib, bu ota-ona o‘rtasidagi munosabatlarning oqibati ekanligini aniqladi va onaga o‘z maslahatlarini berdi. Shu bilan birga o‘quvchining fikrlari, xohish-istaklari, qiziqishlari, intilishlarini o‘rganish hamda unga yordam berish maqsadida u bilan suhbat olib bordi.

Bunda o‘qituvchining ta’lim jarayoni ishtirokchilariga qanday munosabati aks etgan?

A) pedagogik tasavvur

B) pedagogik texnika

C) pedagogik antipatiya

D) pedagogik hamdardlik

6-TEST

Bir o‘quvchining onasi o‘g‘lining xatti-harakatlarida o‘zgarish sezganligini, u qo‘pol muomalada bo‘lishini, onaga nisbatan hurmatsizlik qila boshlaganini aytib, sinf rahbaridan maslahat so‘radi. O‘qituvchi oiladagi muhit bilan tanishib, bu ota-ona o‘rtasidagi munosabatlarning oqibati ekanligini aniqladi va onaga o‘z maslahatlarini berdi. Shu bilan birga o‘quvchining fikrlari, xohish-istaklari, qiziqishlari, intilishlarini o‘rganish hamda unga yordam berish maqsadida u bilan suhbat olib bordi.

Bunda o‘qituvchining ta’lim jarayoni ishtirokchilariga qanday munosabati aks etgan?

A) pedagogik tasavvur

B) pedagogik texnika

C) pedagogik antipatiya

D) pedagogik hamdardlik

ASOS

Ҳамдардлик (эмпатия; юнон. “empatheia” – ҳамдардлик, қайғу-дош бўлиш) – бир шахснинг у томонидан иккинчи шахснинг фикр-лари, хоҳиш-истаклари, қизиқишлари, интилишларининг ҳис эти-лиши, тушунилиши, қабул қилинишини ифодаловчи муносабати

Педагогик ҳамдардлик – педагогик жараѐнда ўқитувчининг у томонидан таълим жараѐни иштирокчилари (талаба, ота-оналар, ҳамкасблар, раҳбарлар ва б.)нинг фикрлари, хоҳиш-истаклари, қизиқишлари, интилишларининг ҳис этилиши, тушунилиши, қабул қилинишини ифодаловчи муносабати

7-TEST

Yosh mutaxassis hamkasbining tajribasini o‘rganish va ta’lim jarayonini tahlil qilish maqsadida uning darsini kuzatdi. Dars davomida hamkasbi mavzuni oddiydan murakkabga tomon tushuntirgani, barcha berilayotgan mavzular ilmiyligi, yangi axborotlarning hayotiyligini qayd qilib o‘tdi. Yosh mutaxassis qanday dars tahlili usulidan foydalandi?

A) uslubiy tahlil

B) metodologik tahlil

C) pedagogik tahlil

D) didaktik tahlil

7-TEST

Yosh mutaxassis hamkasbining tajribasini o‘rganish va ta’lim jarayonini tahlil qilish maqsadida uning darsini kuzatdi. Dars davomida hamkasbi mavzuni oddiydan murakkabga tomon tushuntirgani, barcha berilayotgan mavzular ilmiyligi, yangi axborotlarning hayotiyligini qayd qilib o‘tdi. Yosh mutaxassis qanday dars tahlili usulidan foydalandi?

A) uslubiy tahlil

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

B) metodologik tahlil

C) pedagogik tahlil

D) didaktik tahlil

ASOS

Дидактик (ѐки таълимий) таҳлил.
Таҳлилнинг бу турида мавзунинг илмийлиги ва изчиллиги, оддийдан мураккабга томон йўналиши, кўргазмалилилиги ва берилаѐтган билим, янги ахборотларнинг ҳаѐтийлиги, уларнинг жонли ва

равон тилда очиб берилиши назарда тутилади.

NECHA XIL TAHLIL TURLARI BOR?

- 1. Didaktik tahlil
- 2. Uslubiy tahlil
- 3. Metodologik tahlil
- 4. Psixologik tahlil
- 5. Pedagogik tahlil

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

УСЛУБИЙ ТАҲЛИЛ.

- Бунда ўқитувчи фаолиятининг икки томони: биринчидан, ўрганилаѐтган мавзуга дастурда мўлжалланган соатда, уни қандай усуллар ѐрдамида, талабаларнинг ѐши ва шахсий-психологик хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда етказиб бера олиши, талабаларни ўйлашга, изланишга мажбур этиши ва унга шароит яратиши;
- иккинчидан, ўқитувчи сифатидаги тажрибалари қайси даражада эканлигини намойиш эта олиши назарда тутилади. Ўқитувчининг иккинчи томони таҳлил этилаѐтганда, унинг ижодкорлиги, услубий маҳорати кўзга ташланиши лозим. Ўқитувчининг илғор педагогик ва новаторлик тажрибалари мана шу ердан бошланади.

МЕТОДОЛОГИК ТАҲЛИЛ.

- Ушбу таҳлил мобайнида таълим йўналишидаги хукумат қарорлари, талаблар, давлат тили, миллий руҳ, маданиятнинг гўзал дурдоналари, шу соҳа бўйича буюк аллома ва олимларнинг қилган ишлари, фикрлари, республикадаги охирги ўзгаришларнинг машғулот давомида фойдаланилиши асос қилиб олиниши мумкин.

ПСИХОЛОГИК ТАҲЛИЛ.

- Бу таҳлилда, аввало, талабаларнинг кайфияти, уларнинг соғлиги, жамоадаги соғлом муҳит, талабаларнинг хушѐрлиги фанга бўлган қизиқишлари, дарс бераѐтган ўқитувчисига муносабати, Талабаларнинг ҳозиржавоблиги, сезгир ва топқирлиги, ҳароки, янги ва аввалги материалларни эсда сақлашлари, образли ва мантиқий тафаккури, талабалар фантазияси, олдида турган масъулиятларига талабаларнинг иродали ѐки иродасизлиги, улардаги билим, кўникма ва малакалар кўлами каби томонлар киради. Ўқитувчининг фавқулодда вужудга келган вазиятдан ўз обрўсини сақлаган ҳолда чиқа олиши, ўзини бошқара олиши ҳам инобатга олинади.

ПЕДАГОГИК ТАҲЛИЛ.

- Таҳлилнинг бу тури анча мураккаб ва масъулиятли бўлиб, ўқитувчининг ташқи қиѐфаси, талабалар билан тил топа олиш маҳорати, маданияти, одоби билан биргаликда дарс жараѐнида умуминсоний тарбиянинг таркибий қисмларини талабаларга бера олиши ва унинг нутқ маданияти ҳам назарда тутилади.

8-TEST

Berilganlardan qaysi biri oʻquvchilarning ta’limiy yutuqlarini baholashning mezonlarga asoslangan tizimiga bogʻliq emas?

A) oʻquvchilarning oʻzlashtirishini ta’minlovchi yaxlit yondashuvni shakllantirishga yoʻnaltiradi

B) har bir sinf va fan boʻyicha oʻquv mazmuni dasturidan kelib chiqqan holda baholashning usullari va shakllarini

C) ta’lim berish, oʻrganish va baholash orasida oʻzaro bogʻliqlikka asoslanad

D) tarbiya berish tamoyillariga, nisbiy baholash mezonlariga, har bir sinfning oʻzlashtirish jarayoniga asoslanadi

8-TEST

Berilganlardan qaysi biri o‘quvchilarning ta’limiy yutuqlarini baholashning mezonlarga asoslangan tizimiga bog‘liq emas.

A) o‘quvchilarning o‘zlashtirishini ta’minlovchi yaxlit yondashuvni shakllantirishga yo‘naltiradi

B) har bir sinf va fan bo‘yicha o‘quv mazmuni dasturidan kelib chiqqan holda baholashning usullari va shakllarini

C) ta’lim berish, o‘rganish va baholash orasida o‘zaro bog‘liqlikka asoslanad

D) tarbiya berish tamoyillariga, nisbiy baholash mezonlariga, har bir sinfning o‘zlashtirish jarayoniga asoslanadi

ASOS

ESKI BILIMLAR

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

9-TEST

Kasbiy faoliyat turi va mehnat vazifalarini moslashtiring.

1. O‘z-o‘zini rivojlantirish va kasbiy o‘sish	A. O‘zaro darslarda qatnashish, ularni tahlil qilish, undan o‘zining kasbiy faoliyatida foydalanish
2. Tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish	B. Ziddiyatlarni hal qilish, sinfda va undan tashqarida muloqot qilishi uchun ijobiy muhit yaratishda muloqot o‘tkazish
3. Hamkasblar va ta’lim oluvchilaring ota-onalari bilan hamkorlik	C. Tarbiyaviy muammolarni hal qilishda va o‘quvchilarni hayotga tayyorlashda boshqa pedagogik xodimlar va mutaxassislarni maktab hayotiga jalb qilish
4. Ta’lim samaradorligini ta’minlash	D. O‘quvchilaring jamoaviy va hamkorlikdagi loyihaviy ishlarini tashkil etish
	E. Darsdan tashqari turli madaniy tadbirlarda ishtirok etish

A) 1-E, 2-D, 3-A, 4-B

B) 1-C, 2-B, 3-E, 4-A

C) 1-D, 2-A, 3-E, 4-C

D) 1-A, 2-B, 3-C, 4-D

9-TEST

Kasbiy faoliyat turi va mehnat vazifalarini moslashtiring.

1. O‘z-o‘zini rivojlantirish va kasbiy o‘sish	A. O‘zaro darslarda qatnashish, ularni tahlil qilish, undan o‘zining kasbiy faoliyatida foydalanish
2. Tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish	B. Ziddiyatlarni hal qilish, sinfda va undan tashqarida muloqot qilishi uchun ijobiy muhit yaratishda muloqot o‘tkazish
3. Hamkasblar va ta’lim oluvchilaring ota-onalari bilan hamkorlik	C. Tarbiyaviy muammolarni hal qilishda va o‘quvchilarni hayotga tayyorlashda boshqa pedagogik xodimlar va mutaxassislarni maktab hayotiga jalb qilish
4. Ta’lim samaradorligini ta’minlash	D. O‘quvchilaring jamoaviy va hamkorlikdagi loyihaviy ishlarini tashkil etish
	E. Darsdan tashqari turli madaniy tadbirlarda ishtirok etish

A) 1-E, 2-D, 3-A, 4-B

B) 1-C, 2-B, 3-E, 4-A

C) 1-D, 2-A, 3-E, 4-C

D) 1-A, 2-B, 3-C, 4-D

ASOS

KASB STANDARTI

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

10-TEST

Bir guruh o‘quvchilar loyiha ishi ustida juda ko‘p mehnat qildilar. Uni bajarib bo‘lgach darsda sinfdoshlari oldida taqdimot o‘tkazdilar. O‘qituvchi loyiha ishida ba’zi kamchiliklar bo‘lsa-da, vazifa yaxshi bajarilganligi va dolzarbligi haqida gapirib, guruh a’zolarini maqtab qo‘ydi. U nima uchun bunday qildi?

A) o‘quvchilarning yutuqlarini baholash orqali ularni o‘qishni davom ettirishga qiziqtirish uchun

B) o‘quvchilarning erishgan yutuqlari natijalarini tahlil qilish uchun

C) o‘quvchilar ta’lim jarayonida to‘qnashgan qiyinchiliklarni qayd etish uchun

D) o‘quvchilarning yutuqlarini baholash va bahoni asoslab berish uchun

10-TEST

Bir guruh o‘quvchilar loyiha ishi ustida juda ko‘p mehnat qildilar. Uni bajarib bo‘lgach darsda sinfdoshlari oldida taqdimot o‘tkazdilar. O‘qituvchi loyiha ishida ba’zi kamchiliklar bo‘lsa-da, vazifa yaxshi bajarilganligi va dolzarbligi haqida gapirib, guruh a’zolarini maqtab qo‘ydi. U nima uchun bunday qildi?

A) o‘quvchilarning yutuqlarini baholash orqali ularni o‘qishni davom ettirishga qiziqtirish uchun

B) o‘quvchilarning erishgan yutuqlari natijalarini tahlil qilish uchun

C) o‘quvchilar ta’lim jarayonida to‘qnashgan qiyinchiliklarni qayd etish uchun

D) o‘quvchilarning yutuqlarini baholash va bahoni asoslab berish uchun

ASOS

KASB STANDARTI

+

MANTIQ

11-TEST

O'quvchilar Konstitutsiya kuniga bag'ishlangan tadbir uyushtirmoqchi bo'ldilar. Bunga boshqa sinf o'quvchilarini ham jalb etmoqchi ekanliklari haqida o'qituvchiga ma'lum qildilar. O'qituvchi bu vazifani ular **mustaqil bajarishlari** uchun barcha shart-sharoitlarni yaratib berdi. Shunda o'qituvchi tarbiyaviy faoliyat turining qaysi yo'nalishini amalga oshirgan hisoblanadi?

1. O'quvchilarning o'zini o'zi boshqarish organlari faoliyatini tashkil qilishda yordam berish va qo'llab-quvvatlash
2. O'quvchilarga zamonaviy ommaviy axborot vositalari dunyosida xavfsiz ishlashga yordam berish
3. O'quvchilarda kognitiv faollik, mustaqillik, tashabbuskorlik, fuqarolik pozitsiyasi madaniyatini rivojlantirish
4. O'quvchilarda fuqarolik kompetensiyalari va media savodxonligini shakllantirish

A) 1, 3 B) 2, 4 C) 1, 2 D) 2, 3

11-TEST

O'quvchilar Konstitutsiya kuniga bag'ishlangan tadbir uyushtirmoqchi bo'ldilar. Bunga boshqa sinf o'quvchilarini ham jalb etmoqchi ekanliklari haqida o'qituvchiga ma'lum qildilar. O'qituvchi bu vazifani ular **mustaqil bajarishlari** uchun barcha shart-sharoitlarni yaratib berdi. Shunda o'qituvchi tarbiyaviy faoliyat turining qaysi yo'nalishini amalga oshirgan hisoblanadi?

1. O'quvchilarning o'zini o'zi boshqarish organlari faoliyatini tashkil qilishda yordam berish va qo'llab-quvvatlash
2. O'quvchilarga zamonaviy ommaviy axborot vositalari dunyosida xavfsiz ishlashga yordam berish
3. O'quvchilarda kognitiv faollik, mustaqillik, tashabbuskorlik, fuqarolik pozitsiyasi madaniyatini rivojlantirish
4. O'quvchilarda fuqarolik kompetensiyalari va media savodxonligini shakllantirish

A) 1, 3 B) 2, 4 C) 1, 2 D) 2, 3

ASOS

олади

4.2.3. Ўқувчиларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини ташкил қилишда ёрдам беради ва қўллаб-қувватлайди

4.2.4. Зиддиятларни ҳал қилиш, синфда ва ундан ташқарида мулоқот қилиш учун ижобий муҳит яратишда мулоқот ўтказади

4.2.5. Ўзгарувчан кўп маданиятли муҳитда ўқувчиларда бағрикенглик, одоб-аҳлоқ ва ҳаётга тайёргарлик бўйича кўникмаларни шакллантиради

4.2.6. Ўқувчиларда когнитив фаоллик, мустақиллик, ташаббускорлик, ижодкорлик, фуқаролик позицияси, меҳнатга лаёқати, соғлом ва хавфсиз турмуш тарзи маданиятини ривожлантиради

12-TEST

O‘quvchilar o‘zlarini juda yomon tutmoqdalar: baland ovozda gaplashmoqdalar, urishmoqdalar, bir-birlariga turli qog‘oz qushchalarni otmoqdalar va hokazo. O‘qituvchiga nisbatan **beodoblik (ehtiyotkorona, to‘g‘ridan to‘g‘ri emas) qilmoqdalar.**

Bunday vaziyatda o‘qituvchi nima qilishi kerak?

1. O‘quvchilar diqqatini qiziqarli ma’lumotlar bilan jalb etish kerak.
2. Darsni shu holatda davom ettirish kerak.
3. Ko‘proq qiziqarli o‘yinlar o‘tkazish orqali o‘quvchilarning diqqatini darsga qaratish zarur.
4. O‘quvchilarga tartib intizom va o‘quvchining majburiyatlari haqida talab qo‘yishi mumkin.

A) 3, 4 B) 1, 2, 3 C) 1, 3 D) 1, 3, 4

12-TEST

O‘quvchilar o‘zlarini juda yomon tutmoqdalar: baland ovozda gaplashmoqdalar, urishmoqdalar, bir-birlariga turli qog‘oz qushchalarni otmoqdalar va hokazo. O‘qituvchiga nisbatan **beodoblik (ehtiyotkorona, to‘g‘ridan to‘g‘ri emas) qilmoqdalar.**

Bunday vaziyatda o‘qituvchi nima qilishi kerak?

1. O‘quvchilar diqqatini qiziqarli ma’lumotlar bilan jalb etish kerak.
2. Darsni shu holatda davom ettirish kerak.
3. Ko‘proq qiziqarli o‘yinlar o‘tkazish orqali o‘quvchilarning diqqatini darsga qaratish zarur.
4. O‘quvchilarga tartib intizom va o‘quvchining majburiyatlari haqida talab qo‘yishi mumkin.

A) 3, 4 B) 1, 2, 3 C) 1, 3 **D) 1, 3, 4**

ASOS

SHUNCHAKI MANTIQ

13-TEST

Siz darsni o'ta boshladingiz, barcha o'quvchilar tinchlanishdi, jimlik cho'kdi va birdan sinfda kimdir baland ovozda kulib yubordi. Siz hech narsa deyishga ulgurmay, kulayotgan o'quvchiga savol va hayrat bilan qaraganingizda, u ko'zingizga tik qarab: "Menga har doim sizga qarash kulgili tuyuladi va siz dars boshlaganingizda kulgim keladi"-dedi. Bunga nisbatan o'qituvchi "Kayfiyating yaxshi ekanligidan xursandman"-deb javob berdi va darsni davom ettirdi. Bunda o'qituvchi o'quvchi bilan muloqotning modellashtirish bosqichida nimalarga e'tibor berdi?

A) ta'lim tarbiya jarayonida uchrashi mumkin bo'lgan qiyinchiliklar dinamikasini oldindan ko'ra olish va bartaraf etish
B) o'quvchilar tashabbusini qo'llab-quvvatlash sinf jamoasining rasmiy va norasmiy liderlari bilan adolatli muloqot qilish
C) o'qituvchining o'z faoliyatiga xolisona baho berish va kamchiliklarini inobatga olish
D) o'quvchilarga tashkilotchi va ijrochi rollarida bo'lishga imkoniyat yaratish

13-TEST

Siz darsni o'ta boshladingiz, barcha o'quvchilar tinchlanishdi, jimlik cho'kdi va birdan sinfda kimdir baland ovozda kulib yubordi. Siz hech narsa deyishga ulgurmay, kulayotgan o'quvchiga savol va hayrat bilan qaraganingizda, u ko'zingizga tik qarab: "Menga har doim sizga qarash kulgili tuyuladi va siz dars boshlaganingizda kulgim keladi"-dedi. Bunga nisbatan o'qituvchi "Kayfiyating yaxshi ekanligidan xursandman"-deb javob berdi va darsni davom ettirdi. Bunda o'qituvchi o'quvchi bilan muloqotning modellashtirish bosqichida nimalarga e'tibor berdi?

A) ta'lim tarbiya jarayonida uchrashi mumkin bo'lgan qiyinchiliklar dinamikasini oldindan ko'ra olish va bartaraf etish

B) o'quvchilar tashabbusini qo'llab-quvvatlash sinf jamoasining rasmiy va norasmiy liderlari bilan adolatli muloqot qilish

C) o'qituvchining o'z faoliyatiga xolisona baho berish va kamchiliklarini inobatga olish

D) o'quvchilarga tashkilotchi va ijrochi rollarida bo'lishga imkoniyat yaratish

14-TEST

Bir ona maktabga e'tiroz bilan keldi. U bolasi doimiy ravishda past baholar bilan uyga qaytishi, sinfdoshlari uning ustidan kulishlarini aytib, o'qituvchilar xonasida janjal ko'tardi. O'quvchining sinf rahbari yosh bo'lishiga qaramay, bu **ona bilan xushmuomala bo'ldi va uni tinchlantira oldi.** Bu o'qituvchi ayni vaziyatda qo'llagan og'zaki ta'sir qilishning **xushmuomalalik mezonlari** to'g'ri ko'rsatilgan qatorlarni aniqlang:

1. Shirinsuxanlik va insoniylik tuyg'ularini namoyish etish
2. Suhbatning barcha bosqichlarida hissiy osoyishtalikning namoyon bo'lishi
3. O'zaro fikr almashishga doir sifatlar, ko'nikmalar va malakalarning mavjudligi
4. Ta'lim va bilim olishga bo'lgan ishtiyoqni kuchaytirish
5. Mustaqil fikr yuritish, o'z fikrini erkin bayon eta olish, insoniy qadr-qimmat tuyg'usini shakllantirish

A) 1, 2, 3, 4 B) 1, 2, 3, 5 C) 1, 2, 4, 5 D) 1, 3, 4, 5

ASOS

YOSH O'QITUVCHI AMAL QILIShI LOZIM BO'LGAN XUSHMUOMALALIK MEZONLARI

- o'quvchilarga og'zaki ta'sir qilishda shirinsuxanlik va insoniylik tuyg'ularini namoyish etish
- so'z bilan og'zaki ta'sir etishning barcha bosqichlarida hissiy osoyishtalikning namoyon bo'lishi
- o'zaro fikr almashishga doir sifatlar, ko'nikmalar va malakalarning mavjudligi
- o'quvchilarning ta'lim va bilim olishga bo'lgan ishtiyoqini kuchaytirish
- mustaqil fikr yuritish. o'z fikrini erkin bayon eta olish, insoniy qadr-qimmat tuyg'usini shakllantirish

15-TEST

4 K yondashuvning to'rt tamoyili tartib bilan berilgan javobni toping

- 1. Kreativ
- 2. Kritik
- 3. Kombinatorika
- 4. Kommunikatsiya
- 5. Kollarabratsiya
- 6. Korporatsiya
- A. 1, 2, 3, 4;
- B. 2, 3, 4, 5;
- C. 1, 2, 4, 5;
- D. 5, 4, 1, 2;

15-TEST

4 K yondashuvning to‘rt tamoyili tartib bilan berilgan javobni toping

- 1. Kreativ
- 2. Kritik
- 3. Kombinatorika
- 4. Kommunikatsiya
- 5. Kollarabratsiya
- 6. Korporatsiya
- A. 1, 2, 3, 4;
- B. 2, 3, 4, 5;
- C. 1, 2, 4, 5;
- **D. 5, 4, 1, 2;**

4K YONDASHUVI O'Z NOMI BILAN 4 TA TAMOYILNI O'Z ICHIGA OLADI:

- **Kollaboratsiya:** Darsliklar o'quvchilarning jamoada ishlash qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradigan tarzda tuzilgan. Bu o'quvchilarga hamkorlik qilish, samarali fikr almashish va o'zaro qo'llab-quvvatlash ko'nikmalarini o'rganishga ko'maklashadi.
- **Kommunikativlik:** O'quvchilar o'z fikrlarini aniq, Ravshan ifodalashga, suhbatdoshni tinglashga va tushunishga, ma'lumotni yetkazishda til vositalaridan unumli foydalanishga o'rganadi.
- **Kreativ fikrlash:** O'quvchilar o'z maqsadlariga erishish uchun yangi yondashuvlarni qo'llashni o'rganadi, innovatsion yechimlarni ishlab chiqadilar va ijodiy muammolarni hal qilish ko'nikmalariga ega bo'ladi.
- **Kritik (tanqidiy) fikrlash:** Ushbu metodologiya o'quvchilarning axborotni tanqidiy baholash, o'z fikri va mulohazalarini shakllantirish ko'nikmalarini rivojlantirishni o'z ichiga oladi. O'quvchilar muammolarga tahliliy nuqtayi nazardan yondashishni o'rganadi va mantiqiy fikrlash asosida o'z nuqtayi nazarini shakllantiradi.

16-TEST

- O‘qituvchi darsda bir o‘quvchining topshiriqni tezda chala-chulpa bajarib, burchakka yashirib rasm chizib o‘tirganini ko‘rdi. Darsdan so‘ng uni tasviriy san’at o‘qituvchisining oldiga olib borib rassomchilik to‘garagiga yozildi. Bunda o‘qituvchining qanday qobiliyati namoyon bo‘ladi?
- A. Kelajakni oldindan ko‘ra olish.
- B. Ijtimoiy va manqitiy qobiliyatni anglay olish.
- D. Oldindan qobiliyatini ko‘ra olgan.
- E.

16-TEST

- O‘qituvchi darsda bir o‘quvchining topshiriqni tezda chala-chulpa bajarib, burchakka yashirib rasm chizib o‘tirganini ko‘rdi. Darsdan so‘ng uni tasviriy san’at o‘qituvchisining oldiga olib borib rassomchilik to‘garagiga yozildi. Bunda o‘qituvchining qanday qobiliyati namoyon bo‘ladi?
- A. Kelajakni oldindan ko‘ra olish.
- B. Ijtimoiy va manqitiy qobiliyatni anglay olish.
- D. Oldindan qobiliyatini ko‘ra olgan.
- E.

17-TEST

- Bir o'quvchi o'zlashtirishdan orqada qolayotgan edi. Yaxshi o'zlashtirishi uchun o'qituvchi uni darsdan tashqari qanday jarayonlarga jalb qilishi mumkin?
- 1. To'garak mashg'uloti
- 2.Fakultativ darslar
- 3. O'qituvchi maslahati
- 4. O'quv ekskursiya
- 5. O'quv konfirensiya.
- A) 1,3,4,5;
- B) 1, 2, 3, 4, 5;

17-TEST

- Bir o'quvchi o'zlashtirishdan orqada qolayotgan edi. Yaxshi o'zlashtirishi uchun o'qituvchi uni darsdan tashqari qanday jarayonlarga jalb qilishi mumkin?
- 1. To'garak mashg'uloti
- 2.Fakultativ darslar
- 3. O'qituvchi maslahati
- 4. O'quv ekskursiya
- 5. O'quv konferensiya.
- A) 1,3,4,5;
- **B) 1, 2, 3, 4, 5;**

ASOS

Ривожлантирувчи талаблар дарс жараёнида ўқитувчи ўз имкониятларини ўқувчиларда ўқув-билиш фаолиятининг ижобий сифатларига нисбатан қизиқишни оширишга, ижодий ташаббускорлик ва фаолликни ривожлантиришга ҳамда ўқувчиларнинг мудроқ қобилиятларини уйғотишга, онг ва тафаккурларини дарс жараёнида шакллантиришга қаратади.

Шу билан бирга, таъкидлаш жоизки, таълимнинг ёрдамчи шакллари ҳам мавжуд бўлиб, улар асосан ўқитувчининг педагогик ташаббускорлиги натижасида ташкил этилади. Таълимнинг ёрдамчи шакллари қуйидагилар: турли тўгараклар, практикум, семинар, конференция, маслаҳат (консультация), факультатив машғулотлар, ўқув саёҳатлари, ўқувчиларнинг мустақил уй вазифалари.

18-TEST

- Yosh mutaxassis ko'p yillardan beri faoliyat yuritayotgan ustozning darsiga kirib, undan dars berish mahoratini o'rganmoqchi bo'ldi. Dars davomida o'quvchilar guhlarda erkin fikr bildirdilar, o'z g'oyalari bilan almashdilar, bajarilgan ishlardan to'g'ri xulosalar chiqardilar, o'qituvchi esa fasilitatorlik vazifani bajarib, o'quvchilarning faol bo'lishiga imkoniyat yaratdi. Darsdan mamnun bo'lgan yosh mutaxassis ustozidan bu tajribaga qanday yo'llar bilan erishganini so'radi. O'qituvchilar faoliyatida pedagogik tajribani hosil qilishdagi to'g'ri yo'llarni tanlang:
- 1) mustaqil o'qib-o'rganish;
- 2) ilg'or ish tajribalari bilan tanishish;
- 3) ilmiy anjumanlarda ishtirok etish;
- 4) o'zaro tajriba almashish;
- 5) hamkorlikda pedagogik izlanishlarni olib borish;
- 6) tajribali ustozlardan maslahat olish;
- 71 faqat talabalik davrida olingan nazariy bilimlarga tayanish;
- A) 1, 2, 3, 4, 5, 6;
- B) 2, 3, 4, 5, 7;
- C) 1, 2, 3, 4, 5, 7;
- D) 1, 2, 4, 5, 6, 7;

18-TEST

- Yosh mutaxassis ko'p yillardan beri faoliyat yuritayotgan ustozning darsiga kirib, undan dars berish mahoratini o'rganmoqchi bo'ldi. Dars davomida o'quvchilar guhlarda erkin fikr bildirdilar, o'z g'oyalari bilan almashdilar, bajarilgan ishlardan to'g'ri xulosalar chiqardilar, o'qituvchi esa fasilitatorlik vazifani bajarib, o'quvchilarning faol bo'lishiga imkoniyat yaratdi. Darsdan mamnun bo'lgan yosh mutaxassis ustozidan bu tajribaga qanday yo'llar bilan erishganini so'radi. O'qituvchilar faoliyatida pedagogik tajribani hosil qilishdagi to'g'ri yo'llarni tanlang:
- 1) mustaqil o'qib-o'rganish;
- 2) ilg'or ish tajribalari bilan tanishish;
- 3) ilmiy anjumanlarda ishtirok etish;
- 4) o'zaro tajriba almashish;
- 5) hamkorlikda pedagogik izlanishlarni olib borish;
- 6) tajribali ustozlardan maslahat olish;
- 71 faqat talabalik davrida olingan nazariy bilimlarga tayanish;
- **A) 1, 2, 3, 4, 5, 6;**
- B) 2, 3, 4, 5, 7;
- C) 1, 2, 3, 4, 5, 7;
- D) 1, 2, 4, 5, 6, 7;

ASOS

Pedagogik mahorat – yuksak pedagogik tafakkur, ta'lim-tarbiya jarayoniga ongli, ijodiy yondashuv, metodik bilimlarni samarali qo'llay olish qobiliyati bo'lib, u doimiy ravishda pedagogik bilimlarni oshirib borish, o'tmish qadriyatlari, O'rta Osiyo mutafakkirlari ijodiy merosida yoritilgan murabbiylarni tayyorlash to'g'risidagi ma'lumotlar hamda zamonaviy axborot texnologiyalari, portal yangiliklaridan xabardor bo'-lish, ilg'or xorijiy davlatlarning o'qituvchilar tayyorlash texnologiya-larini nazariy jihatdan o'rganish jarayonida tarkib topadi. Yosh o'qituv-chilarning, shuningdek, ta'lim muassasasida bir necha yillik mehnat stajiga ega bo'lgan o'qituvchilarning pedagogik mahoratga ega bo'lish-lari o'zlarini kasbiy jihatdan takomillashtirib borish yo'lida bir qator shartlarga amal qilishi hisobiga rivojlanib boradi. Ularni quyidagi **vosi-talar** asosida yanada rivojlantirish mumkin:

1. Mustaqil o'qib-o'rganish (pedagogika fanida ro'y berayotgan eng so'nggi yangiliklar haqida ma'lumotlarni beruvchi yangi adabiyotlar, Internet materiallari, portal tizimi, vaqtli matbuot sahifalarida chop etilayotgan ma'lumotlar, shuningdek, ilg'or texnologiyalar bilan tanishib borish, ularda ilgari surilayotgan g'oyalarni umumlashtirish, xulosalash asosida mustaqil loyihalarni tayyorlash).

2. Tajribali ustoz o'qituvchilar faoliyatini o'rganish (ta'lim muas-sasasidan chetga chiqmagan holda tashkil etilib, vaqt va iqtisodiy nuqtai nazardan samarali sanaladi. Tajribali o'qituvchilar faoliyatini o'rganish, ular tomonidan tashkil etilayotgan mashg'ulotlarni kuzatish, tahlil qilish asosida amalga oshiriladi. Bu borada olingan taassurotlarni umum-lashtirish asosida xulosa chiqarish maqsadga muvofiqdir).

3. O'qituvchi xodimlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish kurslari va institutlarida kasbiy malaka va ko'nikmalarni oshirib borish.

4. Doimiy ravishda ilmiy anjumanlar (nazariy va amaliy konferen-siya hamda seminarlar, pedagogik o'qish hamda treninglar) da faol ishtirok etish.

www.ziyouz.com kutubxonasi

5. Respublika hamda rivojlangan xorijiy mamlakatlarning yetakchi ta'lim muassasalarida o'z tajribalarini oshirish, kasbi bo'yicha eng so'nggi ma'lumotlarni o'rganish.

Pedagogik mahoratni egallashda guruhli va ommaviy tadbirlarda

19-TEST

- O'qituvchi dars davomida o'quvchilarga o'tilgan mavzular yuzasidan savollar berdi. So'ng o'quvchilar olgan bilimlarini qo'llash maqsadida **kichik guruhlarda amaliy topshiriq bajardilar**. Dars yakunida **o‘rganilgan mavzu yuzasidan o'z xulosalarini taqdimot qildilar.** Shunda o'qituvchi qaysi dars turidan foydalandi?
- A) o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini nazorat qilish
- B) laboratoriya darslari
- C) o'rganilganlarni takrorlash va mustahkamlash
- D) yangi bilimlarni bayon qilish

ASOS
“PEDAGOGIKA NAZARIYASI VA TARIXI”
F. MIRZAYEVA

O‘rganilganlarni takrorlash va mustahkamlash darsining tuzilishi:

- a) tashkiliy qism;
- b) o‘rganilgan mavzularga doir savol-javob o‘tkazish;
- v) o‘rganilgan mavzularga doir amaliy topshiriqlarni bajarish;
- g) o‘quvchilarni baholash.

20-TEST

Ta'lim samaradorligini oshirish uchun o'qituvchi darsda ko'rgazmali qurollardan foydalanishni rejalashtirdi. Qo'l ostida ko'rgazmali va tarqatma materiallar juda ko'p edi. O'qituvchi tomonidan **to'g'ri tanlangan** tarqatma materiallar qatorini belgilang

- **A)** Turli yo'nalishlardagi grafik va animatsion taqdimotlar
- **B)** Dars mavzusiga mos keladigan namoyish va tarqatma materiallar
- **C)** O'quvchilarning faqat qiziqishlariga mos keladigan tarqatma materiallar
- **D)** Turli mavzularni qamrab oluvchi tarqatma materiallar

ASOS
KASBIY STANDART

Жадвал 4. Таълим самарадорлигини таъминлаш соҳасидаги ўқитувчининг компетенция стандартлари ва фаолияти кўрсаткичлари

Компетенция стандартлари	Фаолият кўрсаткичлари / Меҳнат ҳаракатлари
2.1. Ўқитувчи ўқув жараёнини самарали ташкил қилади.	2.1.1. Дарс мақсадлари асосида ўқувчилар учун эришимли вазифаларни белгилайди 2.1.2. Дарс мавзусига мос келадиган намойиш ва тарқатма материаллардан фойдаланади 2.1.3. Дарсда вақтдан оқилона фойдаланади 2.1.4. Таълим жараёнини қўллаб-қувватлайди ва таълимий муаммоларни ҳал қилишда АКТдан фойдаланади 2.1.5. Ўқувчилар билимини баҳолаш натижасида олинган маълумотлар асосида дарсни ташкил этади ва таълим беришдаги ёндашувларининг самарадорлигини таҳлил қилади

21-TEST

Pedagogik ta'sir ko'rsatish usuli sifatida ishontirish nimalarni talab etadi?

- A) Dalillarni, tanqidiy solishtirishni va taqlid qilishni;
- B) Og'zaki tazyiq o'tkazishni, tanqidly solishtirishni, tanqid qilishni;
- C) Og'zaki ifodalashni, his-tuyg'ularni bildirishni;
- D) Dalillar keltirishni, isbotlashni va mantiqni;

21-TEST

Pedagogik ta'sir ko'rsatish usuli sifatida ishontirish nimalarni talab etadi?

- A) Dalillarni, tanqidiy solishtirishni va taqlid qilishni;
- B) Og'zaki tazyiq o'tkazishni, tanqidly solishtirishni, tanqid qilishni;
- C) Og'zaki ifodalashni, his-tuyg'ularni bildirishni;
- **D) Dalillar keltirishni, isbotlashni va mantiqni;**

ASOS
"PEDAGOGIK MAHORAT" XOLIQOV

pedagogik ta'sir etuvchi usullardan foydalaniladi. Ularning eng muhim-lari o'quvchi *ishonchini qozonish hamda ta'sir etish va ma'qullash* usullaridir.

Iishonchini qozonish usuli o'quvchilar bilan muloqot asosida ta'sir ko'rsatishning yuqori samara beradigan usulidir. U o'quvchi ongiga qaratilgan bo'lib, idrok qilish orqali o'quvchilar ishonchini qozonishni va ularning roziligini nazarda tutadi. Ishonchini qozonish dalillash, isbotlash orqali olib boriladi. Ishonchini qozonish usuli muloqot dasturi sifatida darsdan tashqari jarayonlarda, o'quvchi bilan yakka holda suhbatlarda, ma'naviy-tarbiyaviy soatlarda qo'llaniladi. Ishonchini qozonish usuli yordamida o'qituvchi o'quvchilarning dunyoqarashini shakllantiradi, ularda o'z-o'zini tarbiyalashga nisbatan javobgarlik hissini oshiradi.

22-TEST

Darsda o'qituvchi o'quvchilarni **guruhlarga** ajratib, **muammoli vaziyat** topshirig'ini berdi. Har bir guruh **turli usullarda** muammoni hal qilishga urindilar va yechimni taqdim etdilar. O'qituvchi tomonidan qanday usul qo'llangan?

- ○ **A)** evristik
- ○ **B)** suhbat
- ○ **C)** didaktik o'yin
- ○ **D)** namoyish

JAVOB: EVRISTIK

ASOS

Didaktik o‘yin o‘rganilayotgan obyekt, hodisa va jarayonlarni modellashtirish asosida o‘quvchining bilishga bo‘lgan qiziqishi va faollik darajasini rag‘batlantiruvchi o‘quv faoliyati turi. Ayni vaqtda o‘yin ham ijtimoiy faoliyat ko‘rinishi sanaladi.

Suhbat - savol va javob shaklidagi dialogik ta’lim metodi bo‘lib, u fanga qadimdan ma’lum, xatto undan o‘z faoliyatida Suqrot ham mohirona foydalangan. Suhbat ta’lim jarayonida ko‘p funktsiyalar (aqliy fikrlash, hozirjavoblik, muloqot madaniyati va boshqa sifatlarni shakllantiradi) bajaradi, ammo asosiysi o‘quvchida faollikni yuzaga keltiradi. Suhbat o‘qituvchi fikriga mos harakat qilish, natijada yangi bilimlarni bosqichma-bosqich egallashga imkon beradi.

ASOS
MANTIQ

Namoyish (demonstratsiya) metodi o‘rganilayotgan obyekt harakat dinamikasini ochib berishda qo‘l keladi va ayni chog‘da predmetning tashqi ko‘rinishi va ichki tuzilishi haqida to‘laqonli ma’lumot berishda keng qo‘llaniladi. Tabiiy obyektlarni namoyish qilishda odatda uning tashqi ko‘rinishi (shakli, hajmi, miqdori, rangi, qismlari, ularning o‘zaro munosabatlari)ga e’tibor qaratiladi, so‘ngra ichki tuzilishi yoki alohida xususiyatlarini o‘rganishga o‘tiladi. Ko‘rsatish ko‘p holatlarda o‘rganilayotgan obyektlarning subyekti yoki chizmasi yordamida kuzatiladi.

ASOS
MANTIQ

Namoyish (demonstratsiya) metodi o‘rganilayotgan obyekt harakat dinamikasini ochib berishda qo‘l keladi va ayni chog‘da predmetning tashqi ko‘rinishi va ichki tuzilishi haqida to‘laqonli ma’lumot berishda keng qo‘llaniladi. Tabiiy obyektlarni namoyish qilishda odatda uning tashqi ko‘rinishi (shakli, hajmi, miqdori, rangi, qismlari, ularning o‘zaro munosabatlari)ga e’tibor qaratiladi, so‘ngra ichki tuzilishi yoki alohida xususiyatlarini o‘rganishga o‘tiladi. Ko‘rsatish ko‘p holatlarda o‘rganilayotgan obyektlarning subyekti yoki chizmasi yordamida kuzatiladi.

23-TEST

Rejalashtirilayotgan darsning shakl va usullari nimalarga mos kelishi lozim?

- A) Darsning maqsadlari, o'quvchilarning yosh xususiyatlari va o'zlashtirishiga mos kelishi lozim
- B) O'quvchilarning jamoaviy va loyiha ishlarini tashkil etish va nazorat qilishga mos kelishi lozim.
- C) Turli xil ta'limiy ehtiyojlar, shuningdek iqtidorli o'quvchilar bilan ishlash tamoyillariga mos kelishi lozim
- D) Bolalar bilan muloqot qilish, ularning qadr-qimmatini tan olish tamoyillariga mos kelishi lozim

23-TEST

Rejalashtirilayotgan darsning shakl va usullari nimalarga mos kelishi lozim?

- **A) Darsning maqsadlari, o'quvchilarning yosh xususiyatlari va o'zlashtirishiga mos kelishi lozim**
- B) O'quvchilarning jamoaviy va loyiha ishlarini tashkil etish va nazorat qilishga mos kelishi lozim.
- C) Turli xil ta'limiy ehtiyojlar, shuningdek iqtidorli o'quvchilar bilan ishlash tamoyillariga mos kelishi lozim
- D) Bolalar bilan muloqot qilish, ularning qadr-qimmatini tan olish tamoyillariga mos kelishi lozim

ASOS

KASB STANDARTI

24-TEST

O'qituvchi dars davomida aksariyat o'quvchilarni tingladi. Noto'g'ri fikrlarni rad etmasdan, yo'naltiruvchi savollar bilan yangi mavzuni tushuntirishga harakat qildi. O'qituvchi tomonidan bunday usul nima maqsadda qo'llangan edi?

- A) O'quvchilarning jamoaviy va loyihaviy ishlarini to'g'ri va samarali tashkil etish maqsadida
- B) Yoshga doir pedagogika va psixologiya, bolalar bilan ishlash usul va metodlarini to'g'ri qo'llash maqsadida
- C) Dars davomida har bir o'quvchiga o'z g'oyalari va qarashlarini ifoda etish imkoniyatini berish maqsadida
- D) O'quvchilar bilimini baholashning differensial yondashuvini hamda odilona baholash maqsadida

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

24-TEST

- O'qituvchi dars davomida aksariyat o'quvchilarni tingladi. Noto'g'ri fikrlarni rad etmasdan, yo'naltiruvchi savollar bilan yangi mavzuni tushuntirishga harakat qildi. O'qituvchi tomonidan bunday usul nima maqsadda qo'llangan edi?
- A) O'quvchilarning jamoaviy va loyihaviy ishlarini to'g'ri va samarali tashkil etish maqsadida
- B) Yoshga doir pedagogika va psixologiya, bolalar bilan ishlash usul va metodlarini to'g'ri qo'llash maqsadida
- C) **Dars davomida har bir o'quvchiga o'z g'oyalari va qarashlarini ifoda etish imkoniyatini berish maqsadida**
- D) O'quvchilar bilimini baholashning differensial yondashuvini hamda odilona baholash maqsadida

ASOS

KASB STANDARTI

25-TEST

- Mezonlarga asoslangan baholash tizimi qaysi muammolarni hal qiladi? To'g'ri javoblarni belgilang.
- 1. ob'yektiv va shaffof baholash tizimi orqali ta'lim sifatini oshirishga hissa qo'shadi;
- 2. xalqaro standartlarga javob beradigan yuqori sifatli baholash mexanizmini shakllantiradi;
- 3. o'quvchining o'qishdagi yutuqlari haqidagi dalillarni to'plash uchun yordam beradi;
- 4. asosiy natijalarni umumlashtirish va ta'limiy natijalarni tahlil qilishga yordam beradi;
- A) 1, 2, 4;
- B) 2, 3, 4;
- C) 1, 2, 3;
- D) 1, 3, 4;

25-TEST

- Mezonlarga asoslangan baholash tizimi qaysi muammolarni hal qiladi? To'g'ri javoblarni belgilang.
- 1. ob'yektiv va shaffof baholash tizimi orqali ta'lim sifatini oshirishga hissa qo'shadi;
- 2. xalqaro standartlarga javob beradigan yuqori sifatli baholash mexanizmini shakllantiradi;
- 3. o'quvchining o'qishdagi yutuqlari haqidagi dalillarni to'plash uchun yordam beradi;
- 4. asosiy natijalarni umumlashtirish va ta'limiy natijalarni tahlil qilishga yordam beradi;
- **A) 1, 2, 4;**
- B) 2, 3, 4;
- C) 1, 2, 3;
- D) 1, 3, 4;

KASB STANDARTI

26-TEST

- O'quvchiga amaliy topshiriqni bajarish uchun muayyan vazifa va uni amalga oshirish shartlari belgilab berildi. O'quvchi o'z faoliyatini shunga muvofiq rejalashtirdi. Bu qobiliyat qaysi faoliyat turiga kiradi?
- A) Konstruktiv (modellarni yaratish, grafik ma'lumotlarni sharhlash va ishlatish)
- B) Kognitiv (yangi ma'lumotlarni o'rganish, atrofimizdagi dunyoni tushunish va muloqot qilish)
- C) Kommunikativ (shaxslararo ko'nikmalar... boshqalar bilan ishlash va o'zaro hamkorlikda bo'lish)
- D) Regulyativ (maqsadni belgilash, rejalashtirish....o'z-o'zini tartibga solish... to'siqlarni yengish)

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

26-TEST

- O'quvchiga amaliy topshiriqni bajarish uchun muayyan vazifa va uni amalga oshirish shartlari belgilab berildi. O'quvchi o'z faoliyatini shunga muvofiq rejalashtirdi. Bu qobiliyat qaysi faoliyat turiga kiradi?
- A) Konstruktiv (modellarni yaratish, grafik ma'lumotlarni sharhlash va ishlatish)
- B) Kognitiv (yangi ma'lumotlarni o'rganish, atrofimizdagi dunyoni tushunish va muloqot qilish)
- C) Kommunikativ (shaxslararo ko'nikmalar... boshqalar bilan ishlash va o'zaro hamkorlikda bo'lish)
- **D) Regulyativ (maqsadni belgilash, rejalashtirish....o'z-o'zini tartibga solish... to'siqlarni yengish)**

ASOS

MANTIQ

27-TEST

Maktabda ta'lim sifatini aniqlash uchun monitoring o'tkazish rejalashtirildi. Uning vazifalari to'g'ri ko'rsatilgan variantlarni belgilang:

1. Ta'lim sifati, uni tahlil qilish va baholash haqida kerakli va yetarli ma'lumotlarni to'plash
2. Sifatli ta'lim uchun ijtimoiy buyurtmaning bajarilishini nazorat qilish
3. Ta'lim jarayoni ishtirokchilariga rag'batlantiruvchi va motivatsion ta'sirni tashkil etish
4. Ta'lim jarayoni ishtirokchilarining ijtimoiy hotirjamligi to'g'risidagi ma'lumotlarni yig'ish
5. Ta'limni yanada rivojlantirish prognozi va zarur tuzatishlar kiritish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish

A) 1, 2, 3, 5
B) 1, 4, 5
C) 2, 4, 5;
D) 4, 5

27-TEST

Maktabda ta'lim sifatini aniqlash uchun monitoring o'tkazish rejalashtirildi. Uning vazifalari to'g'ri ko'rsatilgan variantlarni belgilang:

1. Ta'lim sifati, uni tahlil qilish va baholash haqida kerakli va yetarli ma'lumotlarni to'plash
2. Sifatli ta'lim uchun ijtimoiy buyurtmaning bajarilishini nazorat qilish
3. Ta'lim jarayoni ishtirokchilariga rag'batlantiruvchi va motivatsion ta'sirni tashkil etish
4. Ta'lim jarayoni ishtirokchilarining ijtimoiy hotirjamligi to'g'risidagi ma'lumotlarni yig'ish
5. Ta'limni yanada rivojlantirish prognozi va zarur tuzatishlar kiritish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish

A) 1, 2, 3, 5
B) 1, 4, 5
C) 2, 4, 5;
D) 4, 5

ASOS

O‘QIGAN EDIM

28-TEST

- Darsni boshlashdan avval o'qituvchi har bir o'quvchining darsdan tashqari vaqtda nima bilan shug'ullanishi haqida so'radi. Dars davomida barcha o'quvchi faol ishtirok etdi. O'qituvchi ta'lim samaradorligini ta'minlash maqsadida qanday usuldan foydalandi?
- A) O'quvchilarni darsga qiziqtirish va ularni faollashtirishda turli usul va texnologiyalardan foydalandi
- B) O'quvchilar darsda faol qatnashishlarini motivatsiyalashda ularning shaxsiy qiziqishlaridan foydalandi
- C) Motivatsion vaziyatlarni yaratish, uldining samaradorligini tahlil qilish texnologiyasidan foydalandi
- D) Dars vaqtini oqilona boshqarish va o'quvchilar ishini ongli ravishda tashkil etish texnologiyasidan foydalandi

28-TEST

- Darsni boshlashdan avval o'qituvchi har bir o'quvchining darsdan tashqari vaqtda nima bilan shug'ullanishi haqida so'radi. Dars davomida barcha o'quvchi faol ishtirok etdi. O'qituvchi ta'lim samaradorligini ta'minlash maqsadida qanday usuldan foydalandi?
- A) O'quvchilarni darsga qiziqtirish va ularni faollashtirishda turli usul va texnologiyalardan foydalandi
- **B) O'quvchilar darsda faol qatnashishlarini motivatsiyalashda ularning shaxsiy qiziqishlaridan foydalandi**
- C) Motivatsion vaziyatlarni yaratish, uldining samaradorligini tahlil qilish texnologiyasidan foydalandi
- D) Dars vaqtini oqilona boshqarish va o'quvchilar ishini ongli ravishda tashkil etish texnologiyasidan foydalandi

ASOS

KASB STANDARTI

29-TEST

Pedagogik muloqot - bu...

- A) Shaxsning individual-psixologik xususiyati bo'lib, muayyan faoliyat yuzasidan layoqati va ishni muvaffaqiyatli amalga oshirish obyektiv shart-sharoitini ifodalovchi individual psixik sifatlar yig'indisidir
- B) O'qituvchilarning shaxsiy va kasbiy fazilatlarini belgilovchi xususiyat bo'lib, o'qituvchilarning ta'lim-tarbiyaviy faoliyatida yuqori darajaga erishishini, kasbiy mahoratini doimiy takomillashtirib borish imkoniyatini ta'minlovchi faoliyatdir.
- C) Shaxsning Individual-psixologik xususiyati bo‘lib, muayyan faoliyat yuzasidan layoqati va ishni muvaffaqiyatli amalga oshirish subyektiv shart-sharoitini ifodalovchi individual psixik sifatlar yig'indisidir.
- D) O'qituvchining o'quvchilar bilan darsda va darsdan tashqari faoliyatda eng qulay psixologik muhitni vujudga keltirib, ijobiy ruhiy iqlimni yaratishi uchun imkoniyat beruvchi kasbiy munosabatidir

29-TEST

Pedagogik muloqot - bu...

- A) Shaxsning individual-psixologik xususiyati bo'lib, muayyan faoliyat yuzasidan layoqati va ishni muvaffaqiyatli amalga oshirish obyektiv shart-sharoitini ifodalovchi individual psixik sifatlar yig'indisidir
- B) O'qituvchilarning shaxsiy va kasbiy fazilatlarini belgilovchi xususiyat bo'lib, o'qituvchilarning ta'lim-tarbiyaviy faoliyatida yuqori darajaga erishishini, kasbiy mahoratini doimiy takomillashtirib borish imkoniyatini ta'minlovchi faoliyatdir.
- C) Shaxsning Individual-psixologik xususiyati bo‘lib, muayyan faoliyat yuzasidan layoqati va ishni muvaffaqiyatli amalga oshirish subyektiv shart-sharoitini ifodalovchi individual psixik sifatlar yig'indisidir.
- **D) O'qituvchining o'quvchilar bilan darsda va darsdan tashqari faoliyatda eng qulay psixologik muhitni vujudga keltirib, ijobiy ruhiy iqlimni yaratishi uchun imkoniyat beruvchi kasbiy munosabatidir.**

ASOS

Xoliqov
“Pedagogik mahorat”

30-TEST

- O‘qituvchi o‘quvchiga tanbeh berdi. O‘quvchi ustozga e’tiroz bildirib gap qaytardi. O‘qituvchi ota-onasini chaqirtirib ota-onasini oldida o‘quvchi bn gaplashdi. O‘qituvchi qanday yo‘l tutdi?

- A) Tanbeh berish
- B) Uyaltirish
- C) Talab qo‘yish
- D) ……

30-TEST

- O‘qituvchi o‘quvchiga tanbeh berdi. O‘quvchi ustozga e’tiroz bildirib gap qaytardi. O‘qituvchi ota-onasini chaqirtirib ota-onasini oldida o‘quvchi bn gaplashdi. O‘qituvchi qanday yo‘l tutdi?

- A) Tanbeh berish
- **B) Uyaltirish**
- C) Talab qo‘yish
  D) ……

Таълим амалиётида қуйидаги **жазо чораларини** қўллаш мумкин (24-расм):

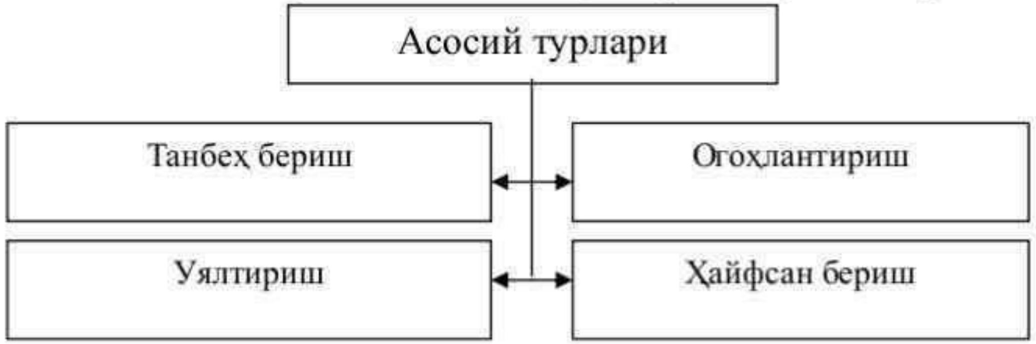

24-расм. Жазолаш турлари

Танбеҳ бериш энг муҳим жазо чораси бўлиб, ўқитувчи ўқувчига юзма-юз туриб танбеҳ беради ва буни кундалигига ёзиб қўйиш мумкин.

Огоҳлантириш – содир этилиши мумкин бўлган муайян хатти-ҳаракатларнинг олдини олиш мақсадида қўлланиладиган тарбиявий усул.

Ҳайфсан бериш ўқувчининг маълум хатти-ҳаракатларини қатъий чоралар асосида баҳолаш. Агар танбеҳ ва огоҳлантириш кутилган натижани бермаса, унга ҳайфсан эълон қилиш мумкин.

Уялтириш – ўқувчининг маълум хатти-ҳаракатларига жамоа ёки унинг тарбияси учун масъул бўлган субъектлар (ота-оналар, васийлар, жамоатчилик вакиллари ва б.) олдида баҳо бериш усули. Болаларни тарбиялашда шу ҳис-туйғуларни эҳтиёткорлик билан ўстириш лозим. Бироқ, ҳадеб уялтираверишва қизартираверишярамайди.

ASOS

9-TEST

- O‘quvchi yaxshi o‘qiydi, lekin yozuv malakasi yaxshi emas. O‘qituvchi qanday usullardan foydalanishi kerak moslashtirish tushdi.
- Javoblari motorika mashqlari
- Harf elementlarini takrorlash kabi javoblari bor edi

31-TEST

Monitoring so‘zining ma’nosi nima?

- A) baholash
- B) uzluksiz kuzatish;
- C) nazorat qilish;
- D) tushuntirish;

31-TEST

Monitoring so‘zining ma’nosi nima?

- A) baholash
- **B) uzluksiz kuzatish;**
- C) nazorat qilish;
- D) tushuntirish;

www.idum.uz saytidan yuklab olindi

ASOS

F. Mirzayeva
"Pedagogika nazariyasi"

32-TEST

Umumiy o'rta ta'lim sifatini nazorat qilishning nechta turlari mavjud ?

- A) 2 TA
- B) 3 TA
- C) 4 TA
- D) 5 TA

32-TEST

Umumiy o'rta ta'lim sifatini nazorat qilishning nechta turlari mavjud ?

- A) 2 TA
- B) 3 TA
- C) 4 TA
- D) 5 TA

33-TEST

- O’qituvchi navbatdagi darslik rejasini yozish uchun hozirlik ko’rmoqda, dars rejasi mukammal bo’lishi uchun uning maqsadi, turli shakl va qo’llaniladigan metodlari aniq tanlashi lozim. Quyidagi ko’rsatilgan qatorni toping.
- A) Takrorlash, mustahkamlash, nazorat;
- B) Mukammal, jamoaviy, guruhlarda, indivual;
- C) Interfaol, yangi mavzuni tushuntirish, an’anaviy
- D) Noan’anaviy, ananaviy, dars, muhozara;

33-TEST

- O’qituvchi navbatdagi darslik rejasini yozish uchun hozirlik ko’rmoqda, dars rejasi mukammal bo’lishi uchun uning maqsadi, turli shakl va qo’llaniladigan metodlari aniq tanlashi lozim. Quyidagi ko’rsatilgan qatorni toping.
- A) Takrorlash, mustahkamlash, nazorat;
- B) Mukammal, jamoaviy, guruhlarda, indivual;
- C) Interfaol, yangi mavzuni tushuntirish, an’anaviy
- D) Noan’anaviy, ananaviy, dars, muhozara;

Bu yerda savol va javob mujmal, ammo mantiqan yondashib tahmin qilsak, “C” javobi mosroq.

E’TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT